2023

SOCIOLOGY

(Honours Core)

Paper : SOC–HC–1026

(Sociology of India–I)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Who is the author of the book, *History of Caste in India*?

History of Caste in India নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন?

(b) ____ emphasized the significance of the dialectical model in studying rural society.

____ গ্ৰাম্য সমাজ অধ্যয়নত দ্বান্দ্বিক আৰ্হিৰ তাৎপৰ্যৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল।

(i) A. B. Mukherji

এ. বি. মুখাৰ্জী

(ii) K. M. Kapadia

কে. এম. কাপাদিয়া

(iii) P. V. Kane

পি. ভি কেন

(iv) Ramkrishna Mukherjee

ৰামকৃষ্ণ মুখাৰ্জী

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(c) Which of the following is not a characteristic of joint family?

তলৰ কোনটো যৌথ পৰিয়ালৰ বৈশিষ্ট্য নহয় ?

(i) Joint ownership of property

সম্পত্তিৰ যৌথ মালিকীস্বত্ব

(ii) Co-residentiality

সহ-আৱাসিকতা

(iii) Private ownership of property

সম্পত্তিৰ ব্যক্তিগত মালিকীস্বত্ব

(iv) Common worship

সাধাৰণতে অংশগ্ৰহণ কৰা উপাসনা

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(d) Which of the following is not a primary kin?

তলৰ কোনটো প্ৰাথমিক আত্মীয় নহয় ?

(i) Mother

মাতৃ

(ii) Father

পিতৃ

(iii) Uncle

খুড়া

(iv) Brother

ভ্ৰাতৃ

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(e) Which of the following kinship terms indicates that father's sister is given greater importance than the mother?

তলৰ কোনটো আত্মীয়তাৰ শব্দই বুজায় যে মাতৃতকৈ পিতৃৰ ভনীয়েকক অধিক গুৰুত্ব দিয়া হয় ?

(i) Amitate

(ii) Avunculate

(iii) Couvade

(iv) Teknonymy

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(f) The Child Marriage Act amended in 1929 raised the minimum age of marriage for girls from

১৯২৯ চনত সংশোধিত বাল্য বিবাহ আইন অনুযায়ী ছোৱালীৰ বিবাহৰ বৰ্ধিত ন্যূনতম বয়স হ'ল

(i) 15–18 years
১৫-১৮ বছৰ

(ii) 20–25 years
২০-২৫ বছৰ

(iii) 14–16 years
১৪-১৬ বছৰ

(iv) 25–30 years
২৫-৩০ বছৰ

(Choose the correct option)
(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(g) Traditional Hindu society was divided into ____ Varnas based on the occupation of an individual.
(three/four/ five/seven)

পৰম্পৰাগত হিন্দু সমাজক এজন ব্যক্তিৰ বৃত্তিৰ ভিত্তিত ____ বৰ্ণত বিভক্ত কৰা হৈছিল।
(তিনিটা/চাৰিটা/পাঁচটা/সাতটা)।

(Choose the correct option)
(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(Continued)

(h) What phrase was coined by Jawaharlal Nehru to describe the diversity of India?
ভাৰতৰ বৈচিত্ৰ্যৰ বৰ্ণনাৰ বাবে জৱাহৰলাল নেহৰুৱে কি বাক্যাংশ উদ্ভাৱন কৰিছিল?

(i) Strength in Unity
ঐক্যত শক্তি

(ii) Diversity in Harmony
সমন্বয়ত বৈচিত্ৰ্য

(iii) Unity in Diversity
বৈচিত্ৰ্যত ঐক্য

(iv) Rich Tradition of Unity
ঐক্যৰ চহকী পৰম্পৰা

(Choose the correct option)
(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(i) Which one of the following classes does not exist in villages?
তলৰ কোনটো শ্ৰেণী গাঁৱত নাই?

(i) Middle class
মধ্যবিত্ত শ্ৰেণী

(ii) Farmer class
কৃষক শ্ৰেণী

(iii) Labour class
শ্ৰমিক শ্ৰেণী

(iv) Landlord class
মালিক শ্ৰেণী

(Choose the correct option)
(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(Turn Over)

(j) Who were the carriers of Nationalism during colonial period?
ঔপনিৱেশিক কালত জাতীয়তাবাদৰ বাহক কোন আছিল?

(i) Rural upper class
গ্ৰাম্য উচ্চ শ্ৰেণী

(ii) Urban middle class
নগৰীয়া মধ্যবিত্ত শ্ৰেণী

(iii) Urban upper class
নগৰীয়া উচ্চ শ্ৰেণী

(iv) Rural middle class
গ্ৰাম্য মধ্যবিত্ত শ্ৰেণী

(Choose the correct option)
(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

2. Answer the following questions : 2×5=10
তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Why was the need felt by the British colonisers to study Indian society?
ইংৰাজ উপনিবেশিকসকলে ভাৰতীয় সমাজ অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা কিয় অনুভৱ কৰিছিল?

(b) Define Nationalism.
জাতীয়তাবাদৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(c) What is subaltern perspective?
নিম্নবৰ্গীয় (subaltern) দৃষ্টিভংগী কি?

(d) What is 'division of labour'?
'শ্ৰম বিভাজন' কি?

(e) What do you understand by the term Scheduled Tribe?
অনুসূচিত জনজাতি শব্দটোৰ দ্বাৰা আপুনি কি বুজি পায়?

3. Answer the following (any *four*) : 5×4=20
তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Write about the criteria identified for the specification of a community as Scheduled Tribe by the Lokur Committee (1965).
এটা সম্প্ৰদায়ক অনুসূচিত জনজাতি হিচাপে নিৰ্দিষ্ট কৰাৰ বাবে লোকুৰ কমিটী (১৯৬৫) য়ে চিনাক্ত কৰা মাপকাঠীৰ বিষয়ে লিখা।

(b) Mention any four challenges that India faced in the formation of 'nationhood'.
'জাতীয়তা' গঠনত ভাৰতে সন্মুখীন হোৱা যি কোনো চাৰিটা প্ৰত্যাহ্বানৰ কথা উল্লেখ কৰা।

(c) Write briefly on B. R. Ambedkar's view on subaltern communities of India.
ভাৰতৰ নিম্নবৰ্গীয় (subaltern) সম্প্ৰদায়ৰ ওপৰত বি. আৰ. আম্বেদকাৰৰ মতামত চমুকৈ লিখা।

(d) Write a short note on the semi-feudal nature of Indian agrarian society.
ভাৰতীয় কৃষি সমাজৰ অৰ্ধ-সামন্তীয় স্বৰূপৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

(e) Explain briefly the views of Mahatma Gandhi on Indian villages.
ভাৰতীয় গাঁৱৰ ওপৰত মহাত্মা গান্ধীৰ মতামত চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Discuss on matriliny as practised by Khasis in North-East India.
উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ খাচীসকলৰ মাজত প্ৰচলিত মাতৃসূত্ৰীয় ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

4. Answer any *four* of the following questions : 10×4=40

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss the influence of colonial discourse on sociology of India.
ভাৰতৰ সমাজতত্ত্বৰ ওপৰত ঔপনিৱেশিক বক্তৃতাৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(b) Explain the various approaches to study kinship system in India.
ভাৰতৰ্ৱ আত্মীয়তা ব্যৱস্থা অধ্যয়নৰ বিভিন্ন পন্থা ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Discuss the nature of Indian villages and its role in shaping India's economy. 5+5=10

ভাৰতৰ গ্ৰামৰ প্ৰকৃতি আৰু ভাৰতৰ অৰ্থনীতি গঢ় দিয়াত ইয়াৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(d) Critically examine the consequences of industrialization in sociocultural life in India.
ভাৰতৰ সামাজিক-সাংস্কৃতিক জীৱনত ঔদ্যোগীকৰণৰ পৰিণতি সমালোচনাত্মকভাৱে পৰীক্ষা কৰা।

(Continued)

(e) Discuss how caste system has changed in contemporary India.
সমসাময়িক ভাৰতত জাতি ব্যৱস্থাৰ কেনেদৰে পৰিবৰ্তন হৈছে, সেই বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(f) Discuss the ideas of any two thinkers of sociology on explaining the relationship between religion and society in India. 5+5=10

ভাৰতত ধৰ্ম আৰু সমাজৰ সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সমাজতত্ত্বৰ যি কোনো দুজন চিন্তাবিদৰ ধাৰণা আলোচনা কৰা।

(g) Discuss the different challenges faced by the tribal communities in Indian society. What measures can you suggest to overcome the challenges? 5+5=10
ভাৰতীয় সমাজত জনজাতীয় জনগোষ্ঠীসমূহে সন্মুখীন হোৱা বিভিন্ন প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। প্ৰত্যাহ্বানসমূহ অতিক্ৰম কৰিবলৈ আপুনি কি কি ব্যৱস্থাৰ পৰামৰ্শ দিব পাৰে?

(h) Discuss about the nature and functions of agrarian classes in India. 5+5=10
ভাৰতৰ কৃষি শ্ৰেণীৰ প্ৰকৃতি আৰু কাৰ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

★★★